

Z A K O N

O ROBNIM REZERVAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za obrazovanje, finansiranje, razmeštaj, korišćenje i obnavljanje robnih rezervi (u daljem tekstu: robne rezerve) i uslovi za formiranje, finansiranje, razmeštaj, korišćenje i obnavljanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte (u daljem tekstu: obavezne rezerve) i obezbeđenje i održavanje prostora za smeštaj i čuvanje, kao i poslovanje i upravljanje robnim rezervama i obaveznim rezervama i skladišnim prostorom na teritoriji Republike Srbije.

Član 2.

Načela poslovanja i upravljanja robnim rezervama su:

- 1) načelo snabdevenosti i stabilnosti - da državni organi posluju i upravljaju robnim rezervama i primenjuju odgovarajuće mere na koje su zakonom ovlašćeni radi postizanja snabdevenosti i stabilnosti na tržištu;
- 2) načelo tržišnog poslovanja – da se poslovanje robnim rezervama vrši prema uslovima na tržištu i u skladu sa principom jednakog pravnog položaja svih učesnika na tržištu;
- 3) načelo pažnje dobrog privrednika – da su subjekti koji posluju i upravljaju robnim rezervama dužni da u izvršavanju svojih obaveza postupaju sa povećanom pažnjom koja se u pravnom prometu zahteva za ovu vrstu obligacionih odnosa;
- 4) načelo jedinstvenosti i funkcionalnosti Republičke direkcije za robne rezerve (u daljem tekstu: Direkcija).

Član 3.

Robne rezerve se obrazuju i koriste za obezbeđenje snabdevenosti i stabilnosti na tržištu u slučaju:

- 1) vanrednih situacija - elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, katastrofa i drugih većih nesreća i nepogoda usled kojih nastupa ili može da nastupi prekid u osnovnom snabdevanju, ili nedovoljno, odnosno nestabilno osnovno snabdevanje (u daljem tekstu: vanredne situacije);
- 2) nastupanja ili neposredne opasnosti nastupanja ozbiljnih poremećaja na tržištu;
- 3) vanrednog ili ratnog stanja.

Snabdevenost iz stava 1. ovog člana je snabdevenost stanovništva poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, lekovima i medicinskim sredstvima i proizvodima koji su neophodni za život ljudi i zdravlje životinja, kao i strateškim sirovinama i materijalima za reprodukciju od posebnog značaja ili strateškog interesa za Republiku Srbiju.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu, zavisno od svojih potreba i mogućnosti, obrazovati robne rezerve, u skladu sa ovim zakonom.

Član 4.

Robne rezerve čine robe koje su nužne za obezbeđenje snabdevenosti i stabilnosti, i to :

- 1) poljoprivredni i prehrambeni proizvodi i materijal za reprodukciju;
- 2) lekovi, medicinska sredstva i oprema za zdravstvene i veterinarske ustanove i druge oblike zdravstvene službe;
- 3) nafta i naftni derivati;
- 4) oprema i roba za potrebe železnice, pošte, telekomunikacija, energetike i sistema odbrane;
- 5) ostali proizvodi od značaja za obezbeđenje snabdevenosti i stabilnosti.

Robne rezerve mogu da čine i novčana sredstva u domaćoj i stranoj valuti, kao i hartije od vrednosti.

Robne rezerve su u javnoj svojini.

Član 5.

Robnim rezervama upravlja Vlada.

Upravne, stručne i ekonomske poslove vezane za poslovanje robnim rezervama vrši Direkcija.

Direkcija ima svojstvo pravnog lica.

Sedište Direkcije je u Beogradu.

Direkcija može imati posebne organizacione jedinice izvan svog sedišta.

Član 6.

Direkcija je dužna da preduzme potrebne mere radi blagovremenog sprečavanja nastanka materijalne štete na robi koja čini robne rezerve, uključujući i mere za njihovu prodaju, odnosno ponovnu kupovinu.

Član 7.

Direkcija posluje robnim rezervama na transparentan način, osim u slučaju podataka koji su u skladu sa posebnim propisima određeni i označeni kao tajni podaci.

Direktor Direkcije propisuje stepen tajnosti podataka, dokumenata i ugovora koji se vode, čuvaju i zaključuju u vezi sa poslovima upravljanja robnim rezervama, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka.

II. GODIŠNJI PROGRAM I POSLOVANJE ROBNIM REZERVAMA

Član 8.

Godišnji program robnih rezervi donosi se za period jedne kalendarske godine, po stupanju na snagu zakona kojim se uređuje godišnji budžet Republike Srbije (u daljem tekstu: Godišnji program).

Godišnjim programom utvrđuje se:

- 1) vrsta, naziv, količina, odnosno obim i vrednost roba koje se obrazuju i obnavljaju kao robne rezerve, daju na zajam ili u zakup;

- 2) teritorijalni razmeštaj robnih rezervi;
- 3) kapacitet skladišnog prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi;
- 4) uslovi pod kojima se određene vrste i količine robnih rezervi dugoročnije poveravaju na čuvanje i obnavljanje;
- 5) investicione potrebe;
- 6) potreban iznos sredstava za izvršenje Godišnjeg programa.

Godišnjim programom utvrđuju se i uslovi pod kojima Direkcija može da ugovara proizvodnju i isporuku pojedinih vrsta roba radi popune robnih rezervi, minimum robnih rezervi, deo robnih rezervi koji će se, u zavisnosti od potreba, obrazovati u novčanim sredstvima, u domaćoj i stranoj valuti i hartijama od vrednosti, kao i vrste i količine roba u robnim rezervama koje su neophodne za funkcionisanje sistema odbrane.

Godišnji program i finansijski plan za njegovo sprovođenje usvaja Vlada, na predlog Direkcije.

Direkcija podnosi Vladi godišnji izveštaj o poslovanju robnih rezervi.

Član 9.

Poslovanje robnim rezervama, i to obrazovanje, obnavljanje, razmeštaj i finansiranje robnih rezervi, obavlja Direkcija na osnovu Godišnjeg programa.

U poslovanju robnim rezervama Direkcija zaključuje pravne poslove, a naročito ugovore o:

- 1) nabavci, smeštaju, čuvanju i obnavljanju robnih rezervi u cilju postizanja snabdevenosti i stabilnosti na tržištu;
- 2) davanju na zajam roba iz robnih rezervi radi obnavljanja;
- 3) tehnološkim procesima nad robom u vlasništvu Direkcije;
- 4) donacijama;
- 5) zakupu opreme;
- 6) drugim poslovima iz delokruga svog rada.

Radi obnavljanja robnih rezervi, kao i smanjenja troškova skladištenja i vezanih troškova, roba iz robnih rezervi može da se daje u zajam zainteresovanim licima.

Robne rezerve iz člana 4. stav 1. ovog zakona mogu se prioritetno dati na zajam ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, za poslove odbrane i Vojsci Srbije, radi obezbeđenja osnovnih životnih potreba i nesmetanog funkcionisanja sistema odbrane u uslovima mogućih poremećaja u sistemu snabdevanja.

Vlada bliže propisuje uslove davanja na zajam i u zakup pojedinih vrsta roba iz robnih rezervi.

Član 10.

Sredstva za poslovanje robnim rezervama obezbeđuju se:

- 1) u budžetu Republike Srbije;
- 2) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 11.

Robne rezerve se obrazuju nabavkom robe, ugovaranjem proizvodnje određenih proizvoda ili robnom razmenom.

Direkcija je dužna da za potrebe ministarstva nadležnog za poslove odbrane i Vojske Srbije izvrši nabavku potrebnih dobara iz sredstava koja će za te namene opredeliti ministarstvo nadležno za poslove odbrane na odgovarajućoj aproprijaciji i da ista dobra skladišti, čuva i obnavlja.

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane može na osnovu ukazane potrebe po hitnom postupku preuzeti dobra nabavljena na način propisan u stavu 2. ovog člana, zaključenjem ugovora.

Član 12.

Nabavka robe za robne rezerve se vrši u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke i rad sa tajnim podacima, osim u slučajevima kada se vrši otkup poljoprivrednih proizvoda od poljoprivrednih proizvođača ili kada bi primena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja tajnih podataka, o čemu Vlada donosi posebnu odluku.

Član 13.

Robne rezerve se obnavljaju zamenom, prodajom, nabavkom i davanjem na zajam radi obnavljanja.

Prodaja robe iz robnih rezervi vrši se putem javnog oglasa i javnim nadmetanjem, kao i preko robne berze, osim ako Vlada drugačije ne odluči u slučajevima iz člana 3. stav 1. tačka 2) ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje trgovina.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, u cilju nesmetanog funkcionisanja sistema odbrane, prodaja robe iz robnih rezervi po tržišnim uslovima ministarstvu nadležnom za poslove odbrane i Vojsci Srbije vrši se neposrednom pogodbom, o čemu odluku donosi Vlada.

Član 14.

Ako se nabavlja ili prodaje roba robnih rezervi koja se skladišti u javnim skladištima, promet se može vršiti i putem robnih zapisa, u skladu sa propisima kojima se uređuju javna skladišta i javne nabavke.

III. FORMIRANJE I KORIŠĆENJE OBAVEZNIH REZERV NAFTE I DERIVATA NAFTE

Član 15.

Obavezne rezerve formiraju se za slučaj kada je ugrožena sigurnost snabdevanja Republike Srbije energijom i energentima usled poremećaja u snabdevanju energijom i energentima i radi ispunjenja preuzetih međunarodnih obaveza.

Obavezne rezerve formiraju se, najkasnije do 31. decembra 2022. godine, u visini 90 dana prosečnog dnevnog neto uvoza ili 61 dan prosečne dnevne potrošnje u Republici Srbiji, u zavisnosti koja količina je veća.

Prosečni dnevni uvoz i prosečna dnevna potrošnja u Republici Srbiji, kao i količine obaveznih rezervi koje se čuvaju, izračunavaju se na osnovu ekvivalenta sirove nafte i metodologije propisane Direktivom EZ 119/2009.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo) bliže propisuje način, postupke i rokove obračuna prosečnog dnevnog neto uvoza, prosečne dnevne potrošnje i količine rezervi koje se čuvaju (što uključuje i biogoriva i aditive), obveznike dostave podataka o uvozu, izvozu i potrošnji nafte i derivata nafte, kao i metodologiju prikupljanja i obrade podataka u cilju određivanja neto uvoza i dnevne potrošnje.

Obavezne rezerve ne uključuju robne rezerve nafte i derivata nafte, količine naftnih derivata u rezervoarima vozila i ostalim saobraćajnim sredstvima, a koje služe isključivo za njihov pogon, količine derivata nafte koje se nalaze u skladištima brodova, cevovodima, železničkim cisternama, autocisternama, skladištima benzinskih stanica, količine goriva uskladištene kod krajnjih potrošača, rezerve goriva Vojske Srbije, operativne rezerve i druge rezerve nafte i derivata nafte.

Obavezne rezerve su u javnoj svojini i njima upravlja Ministarstvo.

Član 16.

Obavezne rezerve mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti, derivatima nafte i ugovornim pravima na kupovinu određenih količina nafte i derivata nafte, pri čemu najmanje jedna trećina obaveze čuvanja rezervi treba da bude u gotovim proizvodima i to onih pojedinih derivata nafte čija je zajednička zastupljenost, izražena u ekvivalentu sirove nafte, jednaka najmanje 75% ukupne domaće potrošnje iz prethodne godine.

Član 17.

Vlada, na predlog Ministarstva donosi dugoročni plan postepenog formiranja i održavanja obaveznih rezervi za period od deset kalendarskih godina (u daljem tekstu: dugoročni program).

Predlog iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi, po prethodno pribavljenom mišljenju Direkcije.

Ministarstvo prati ostvarenje dugoročnog programa iz stava 1. ovog člana i po potrebi, uz pribavljeno mišljenje Direkcije, predlaže njegovo usklađivanje sa realnim potrebama najmanje svake treće godine.

Vlada, na predlog Ministarstva bliže propisuje uslove za obveznike naknade za formiranje obaveznih rezervi, kapacitete skladišta u javnoj svojini koja se koriste za potrebu obaveznih rezervi, bliže kriterijume za određivanje strukture i regionalnog rasporeda obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, plan i kriterijume investiranja i investicione izgradnje i kriterijume pribavljanja i davanja i uzimanja u zakup skladišta i prateće infrastrukture.

Predlog iz stava 4. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi, po prethodno pribavljenom mišljenju Direkcije.

Član 18.

Vlada na predlog Ministarstva donosi srednjoročni program formiranja i održavanja obaveznih rezervi za period od tri kalendarske godine (u daljem tekstu: srednjoročni program).

Predlog iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi, po prethodno pribavljenom mišljenju Direkcije.

Na osnovu srednjoročnog programa, Ministarstvo uz pribavljeno mišljenje Direkcije donosi godišnji program formiranja i održavanja obaveznih rezervi za period od jedne kalendarske godine (u daljem tekstu: godišnji program obaveznih rezervi).

Srednjoročnim programom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se nivo obaveznih rezervi, i to:

- 1) vrsta, naziv, količina, i vrednost nafte i derivata nafte, koje se formiraju i obnavljaju kao obavezne rezerve;
- 2) teritorijalni razmeštaj obaveznih rezervi;
- 3) potreban kapacitet skladišnog prostora i objekata za smeštaj i čuvanje obaveznih rezervi;
- 4) uslovi i način pod kojima se određene vrste i količine obaveznih rezervi obnavljaju;
- 5) investicione potrebe za izgradnju skladišnog kapaciteta i prateće infrastrukture za obavezne rezerve i rekonstrukciju postojećeg skladišnog kapaciteta;
- 6) potreban iznos sredstava za izvršenje programa;
- 7) termin plan aktivnosti;
- 8) ključne pokazatelje efikasnosti i
- 9) drugo neophodno za formiranje sistema obaveznih rezervi.

Godišnji program obaveznih rezervi donosi se najkasnije u roku od pet dana od dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuje godišnji budžet Republike Srbije.

Po utvrđivanju godišnjeg neto uvoza i prosečne potrošnje za prethodnu kalendarsku godinu iz člana 15. stav 4. izvršiće se usaglašavanje godišnjeg programa iz stava 5. ovog člana.

Izuzetno od stava 4. ovog člana godišnji program obaveznih rezervi za prvu godinu formiranja i održavanja obaveznih rezervi može da sadrži samo elemente iz stava 4. tač. 1) i 2) ovog člana.

Član 19.

Poslove u vezi formiranja, održavanja, investiranja i izveštavanja o obaveznim rezervama obavlja Ministarstvo, koje je Centralno skladišno telo u skladu sa Direktivom EZ 119/2009, unutar koga se organizuje posebna organizaciona celina u sastavu Sektora za naftu i gas.

Ministarstvo u cilju obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana, vrši sledeće:

- 1) zaključuje ugovore o kupovini i prodaji nafte i derivata nafte radi formiranja, održavanja i puštanja obaveznih rezervi na tržište u slučaju poremećaja snabdevanja;
- 2) zaključuje ugovore o pravima na opcijsku kupovinu nafte i derivata nafte i ugovore vezane za druge finansijske instrumente radi formiranja obaveznih rezervi i ograničavanja tržišnih i cenovnih rizika prilikom formiranja i održavanja obaveznih rezervi;
- 3) zaključuje ugovore o skladištenju obaveznih rezervi u skladu sa ratifikovanim međunarodnim bilateralnim sporazumima;
- 4) zaključuje ugovore o skladištenju obaveznih rezervi sa skladištarima izabranim kroz poslove javnih nabavki, sa Direkcijom i sa energetske subjektima koji koriste rezervoare u javnoj svojini;
- 5) zaključuje ugovore o praćenju količine i kvaliteta obaveznih rezervi, ugovore o osiguranju obaveznih rezervi od uništenja kao i drugim uslugama u vezi sa obaveznim rezervama;

- 6) vodi registar obaveznih rezervi;
- 7) prikuplja mesečni statistički obrazac o obaveznim rezervama;
- 8) sarađuje i koordinira sa nadležnim državnim organima radi obavljanja poslova u pogledu formiranja i funkcionisanja sistema obaveznih rezervi;
- 9) predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim telima vezano za pitanja obaveznih rezervi i sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte;
- 10) izvršava međudržavne ugovore i sporazume koji se odnose na obavezne rezerve;
- 11) izveštava Vladu o realizaciji godišnjeg programa obaveznih rezervi;
- 12) izveštava Vladu o količini, strukturi, razmeštaju i raspoloživosti obaveznih rezervi;
- 13) odgovara za ostvarivanje dugoročnog, srednjoročnog i godišnjeg programa obaveznih rezervi, određuje prioritete i predlaže Vladi mere i aktivnosti u cilju blagovremenog izvršenja programa;
- 14) druge poslove neophodne za formiranje i ostvarivanje funkcionisanja sistema obaveznih rezervi u Republici Srbiji.

Vlada, na predlog Ministarstva donosi akt kojim bliže uređuje plan i kriterijume nabavki u cilju formiranja obaveznih rezervi.

Predlog iz stava 3. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi po prethodno pribavljenom mišljenju Direkcije.

Vlada može zadužiti Ministarstvo da formira i održava dugoročne rezerve derivata nafte za potrebe Vojske Srbije.

Rezerve iz stava 5. ovog člana formiraju se na osnovu posebne odluke Vlade, a na predlog Ministarstva odbrane i Ministarstva.

Član 20.

Direkcija u vezi obaveznih rezervi, u skladu sa srednjoročnim programom i godišnjim programom obaveznih rezervi, obavlja u ime i za račun Ministarstva sledeće poslove:

- 1) nabavlja naftu i derivate nafte u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki, odnosno prodaje naftu i derivate nafte radi održavanja i puštanja obaveznih rezervi na tržište u slučaju poremećaja u snabdevanju;
- 2) uređuje dodatne uslove za skladištenje obaveznih rezervi i sredstva obezbeđenja za uskladištene obavezne rezerve kod energetskih subjekata, koji imaju licencu za obavljanje energetske delatnosti skladištenja nafte, derivata nafte i biogoriva, a koriste rezervoare u javnoj svojini;
- 3) uređuje dodatne uslove za skladištenje obaveznih rezervi i sredstva obezbeđenja za uskladištene obavezne rezerve kod energetskih subjekata, koji imaju licencu za obavljanje energetske delatnosti skladištenja nafte, derivata nafte i biogoriva, a ne koriste rezervoare u javnoj svojini (u daljem tekstu: skladištari);
- 4) obezbeđuje nedostajući skladišni prostor kroz poslove javne nabavke u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki.

Direkcija u vezi obaveznih rezervi, u skladu sa dugoročnim programom, srednjoročnim programom i godišnjim programom obaveznih rezervi i ugovorom o skladištenju zaključenog s Ministarstvom obavlja sledeće poslove:

- 1) skladišti u svojim rezervoarima obavezne rezerve derivata nafte;

2) upravlja izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih skladišnih kapaciteta Direkcije koji se finansiraju saglasno čl. 21. i 22. ovog zakona.

Član 21.

Sredstva za realizaciju srednjoročnog programa odnosno sredstva za formiranje, skladištenje, obnavljanje i druge troškove vezane za obavezne rezerve, kao i investicije u skladišta i prateću infrastrukturu, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, u visini koja se za svaku godinu određuje zakonom o budžetu Republike Srbije u okviru razdela Ministarstva.

Sredstva za realizaciju srednjoročnog programa obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije u skladu sa utvrđenim limitima u fiskalnoj strategiji za tekuću godinu, sa projekcijama za naredne dve godine.

Član 22.

Za potrebe formiranja, skladištenja, obnavljanja obaveznih rezervi, investicija u skladišta i prateću infrastrukturu, kao i za druge troškove vezane za obavezne rezerve, plaća se naknada za obavezne rezerve nafte i derivata nafte (u daljem tekstu: naknada za formiranje obaveznih rezervi).

Visinu naknade za formiranje obaveznih rezervi, način obračuna i način plaćanja ove naknade, kao i raspolaganja sredstvima ove naknade, propisuje Vlada na predlog Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove finansija i ministarstva nadležnog za poslove trgovine, a na osnovu potrebnog iznosa sredstava za izvršenje godišnjeg programa obaveznih rezervi, potrošnje derivata nafte u prethodnoj kalendarskoj godini i vremenskog perioda za formiranje obaveznih rezervi.

Obveznici plaćanja naknade za formiranje obaveznih rezervi, iz stava 1. ovog člana, su energetske subjekti koji obavljaju energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom i imaju licencu za obavljanje ovih energetske delatnosti.

Sredstva prikupljena po osnovu naknade iz stava 1. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije.

Član 23.

Obavezne rezerve moraju sve vreme biti fizički dostupne i ne mogu biti predmet nikakvih mera kojima bi se ograničilo njihovo raspolaganje, a skladišta i infrastruktura za prihvatanje i otpremu obaveznih rezervi iz skladišta moraju sve vreme biti ispravna i uredno održavana.

Rezerve ne mogu da budu predmet zaloge niti obezbeđenja potraživanja trećih lica prema Ministarstvu, Direkciji ili skladištaru, kao ni predmet bilo kakve upotrebe, promene namene ili ubiranja plodova bez saglasnosti Ministarstva.

Obavezne rezerve mogu da se skladište i na teritoriji drugih država s kojima je prethodno zaključen međudržavni sporazum o skladištenju obaveznih rezervi, na osnovu potpisanog ugovora sa Ministarstvom.

Obavezne rezerve drugih država koje se na osnovu međudržavnih sporazuma skladište na teritoriji Republike Srbije ili su u prevozu preko teritorije Republike Srbije, ne mogu biti predmet nikakvih mera kojima bi se ograničilo raspolaganje takvim rezervama i njihova otprema s državnog područja Republike Srbije.

Član 24.

Skladištenje obaveznih rezervi, shodno srednjoročnom programu i godišnjem programu obaveznih rezervi, vrši se u skladištima Direkcije i u skladištima energetske subjekata u javnoj svojini, saglasno propisima kojima se uređuje javna svojina.

U slučaju da su rezervoari iz stava 1. ovog člana popunjeni, skladištenje obaveznih rezervi se po potrebi vrši i u skladištima drugih energetske subjekata koji poseduju licencu za skladištenje nafte i derivata nafte, saglasno odredbama ovog zakona.

Skladišni prostor za smeštaj i čuvanje obaveznih rezervi obezbeđuje se kupovinom, rekonstrukcijom, izgradnjom, promenom namene postojećih objekata ili uzimanjem u zakup nedostajućeg skladišnog prostora u skladu sa programima iz člana 18. st. 1. i 3. ovog zakona.

Obavezne rezerve mogu da se skladište u istom rezervoaru sa rezervama drugih korisnika po prethodno pribavljenoj saglasnosti Centralnog skladišnog tela iz člana 19. stav 1. ovog zakona.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, rezerve nafte ili derivata nafte koje se u istom rezervoaru mešaju sa obavezanim rezervama, imaju isti tretman u pogledu izveštavanja i nadzora, shodno ovom zakonu, kao i obavezne rezerve.

Član 25.

Energetski subjekti koji koriste rezervoare u javnoj svojini i Direkcija, obavljaju poslove skladištenja obaveznih rezervi kao poverene poslove i skladište obavezne rezerve u skladu sa ugovorom o skladištenju zaključenim sa Ministarstvom.

Cenu skladištenja u skladištima iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada na predlog Ministarstva, na osnovu metodologije za određivanje cene skladištenja u skladištima koju utvrđuje Vlada.

Metodologijom iz stava 2. ovog člana, utvrđuju se elementi za obračun i način obračuna cene skladištenja određene vrste obaveznih rezervi u određenom skladištu, koji sadrže opravdane troškove poslovanja koji čine: troškove amortizacije, održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije objekata, rukovanja skladištima, osiguranja, zaštite životne sredine i druge troškove poslovanja kojima se obezbeđuje odgovarajuća stopa i rok povraćaja sredstava od investicija u energetske objekte za skladištenje obaveznih rezervi.

Član 26.

Skladištari koji su na javnom tenderu ponudili najpovoljnije uslove skladištenja, skladište obavezne rezerve u skladu sa ugovorom o uskladištenju zaključenim sa Ministarstvom.

Pod najpovoljnijim uslovima skladištenja smatra se najniža ponuđena cena skladištenja obaveznih rezervi, uz ispunjavanje svih drugih uslova propisanih javnim tenderom.

Član 27.

Skladištari su dužni da prilikom zaključenja ugovora sa Ministarstvom, predaju Ministarstvu utvrđena sredstva obezbeđenja za uskladištene obavezne rezerve.

Član 28.

O količini, kvalitetu, strukturi i prostom rasporedu obaveznih rezervi, shodno ovom zakonu i zaključenim ugovorima o skladištenju obaveznih rezervi, vodi se registar obaveznih rezervi.

Registar iz stava 1. ovog člana vodi i kontinuirano ažurira Ministarstvo.

Skladištari, Direkcija i energetske subjekti koji koriste rezervoare u javnoj svojini dužni su da dostave Ministarstvu podatke potrebne za vođenje registra iz stava 1. ovog člana.

Ministarstvo bliže propisuje sadržaj i način vođenja registra iz stava 1. ovog člana, kao i rokove i način dostavljanja registra u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Član 29.

Ministarstvo propisuje obrazac mesečnog statističkog izveštaja o količini, kvalitetu, strukturi i razmeštaju obaveznih i drugih rezervi nafte, uključujući i obavezne rezerve drugih država koje se na osnovu međudržavnih sporazuma skladište na teritoriji Republike Srbije, a sve u skladu sa Direktivom EZ 119/2009.

Skladištari, Direkcija i energetske subjekti koji koriste rezervoare u javnoj svojini, dužni su da sastavljaju mesečne statističke izveštaje na propisanom obrascu iz stava 1. ovog člana i dostavljaju ih Ministarstvu najkasnije do desetog u mesecu za prethodni mesec.

Ministarstvo bliže propisuje sadržaj i način sastavljanja obrasca iz stava 1. ovog člana, kao i rokove i način dostavljanja obrasca u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Član 30.

Direkcija, energetske subjekti koji koriste rezervoare u javnoj svojini i skladištari koji skladište obavezne rezerve dužni su da:

1) na zahtev ovlašćenog inspektora, odnosno drugog lica ovlašćenog od Ministarstva stave na uvid isprave i svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na obavezne rezerve kao i da predmetnu dokumentaciju čuvaju najmanje pet godina od dana njenog nastanka;

2) posebno označe i izdvoje rezervoare namenjene za obavezne rezerve;

3) u svakom trenutku imaju na stanju uskladištenu količinu obaveznih rezervi odgovarajućeg kvaliteta, osim u slučaju obnavljanja obaveznih rezervi i više sile, o čemu obaveštavaju Ministarstvo;

4) u svakom trenutku obezbede pristup uskladištenim obaveznim rezervama ovlašćenom inspektoru, odnosno drugom licu ovlašćenom od Ministarstva;

5) u svakom trenutku obezbede pristup uskladištenim obaveznim rezervama i stave na uvid isprave i svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na obavezne rezerve ovlašćenim predstavnicima međunarodnih tela u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Direkcija i skladištari koji skladište obavezne rezerve dužni su da preduzmu potrebne mere radi blagovremenog sprečavanja nastanka materijalne štete na robu koja čini obavezne rezerve i o tome odmah obaveste Ministarstvo.

Član 31.

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi program mera kako bi u slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdevanja energijom i energentima bilo omogućeno brzo, efikasno i transparentno stavljanje na tržište Republike Srbije.

Program mera sadrži postupke i kriterijume za utvrđivanje poremećaja u snabdevanju, nadležnosti i odgovornosti radi otklanjanja poremećaja u snabdevanju, te postupke za normalizaciju snabdevanja tržišta Republike Srbije. Program mera sadrži i postupanje u slučaju donošenja međunarodne odluke o puštanju obaveznih rezervi na tržište.

Odluku o puštanju obaveznih rezervi na tržište donosi Vlada, a odluka sadrži podatke o količini i strukturi obaveznih rezervi koje se puštaju, kao i kriterijume prodaje.

Odluku iz stava 3. ovog člana sprovodi Ministarstvo, a sredstva dobijena prodajom obaveznih rezervi su prihod budžeta Republike Srbije.

IV. UPRAVLJANJE I OBEZBEĐENJE SKLADIŠNOG PROSTORA ZA SMEŠTAJ I ČUVANJE ROBNIH REZERVU

Član 32.

Direkcija skladišti robne rezerve u sopstvenim skladištima, javnim skladištima, kod privrednih subjekata, proizvođača i drugih lica, odnosno kada se radi o lekovima i medicinskim sredstvima kod pravnih lica kojima je izdata dozvola za promet lekova i medicinskih sredstava na veliko sa kojima se zaključuje ugovor o čuvanju, skladištenju, odnosno obnavljanju robnih rezervi.

Odluku o izgradnji, raspolaganju, odnosno pribavljanju skladišnog prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi donosi Vlada, na predlog Direkcije.

Odluku o korišćenju, odnosno davanju u zakup i otkazu ugovora o zakupu skladišnog prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi, donosi Direkcija, a odluku o stavljanju hipoteke na nepokretnostima koje koristi za obavljanje svoje delatnosti donosi Vlada na predlog Direkcije.

Član 33.

Skladišni prostor za smeštaj i čuvanje robnih rezervi obezbeđuje se kupovinom, rekonstrukcijom, izgradnjom ili promenom namene postojećih objekata, sredstvima koja su Godišnjim programom predviđena za investicione potrebe.

Godišnjim programom utvrđuju se investicione potrebe, naročito prema vrsti, nameni i veličini objekata, kao i izvorima i visini potrebnih sredstava za izgradnju.

Član 34.

Oprema i nepokretnosti koje koristi Direkcija, a koje nisu u potpunosti iskorišćene za skladištenje robnih rezervi, mogu se dati u zakup na određeno vreme.

Davanje u zakup se vrši putem javnog oglasa, odnosno javnog nadmetanja, davaocu najpovoljnije ponude.

Izuzetno, nepokretnosti i oprema iz stava 1. ovog člana mogu se dati u zakup bez plaćanja nadoknade uz uslov njihovog tekućeg i investicionog održavanja.

Vlada bliže propisuje uslove izdavanja u zakup nepokretnosti i opreme.

Član 35.

Roba iz robnih rezervi, odnosno sredstva, nepokretnosti ili oprema, ne mogu da budu predmet zaloge niti obezbeđenja potraživanja trećih lica prema skladištaru ili zakupcu, kao ni predmet bilo kakve upotrebe, promene namene ili ubiranja plodova bez saglasnosti Direkcije.

Član 36.

Skladištar ili drugo lice kome je roba iz robnih rezervi, skladište ili oprema poverena na čuvanje, dužan je:

- 1) da se pridržava odredaba ugovora o čuvanju, skladištenju i obnavljanju, kao i ugovora o rukovanju i obezbeđenju;
- 2) da na zahtev ovlašćenog predstavnika Direkcije omogući kvantitativnu i kvalitativnu kontrolu robe, odnosno sredstava;
- 3) da na zahtev ovlašćenog predstavnika Direkcije stavi na uvid isprave i svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na uskladištene robne rezerve;
- 4) da posebno označi i izdvoji robu iz robnih rezervi, odnosno da u svakom trenutku ima na stanju uskladištenu količinu robe iz robnih rezervi;
- 5) da omogući ovlašćenim predstavnicima Direkcije izuzimanje i premeštaj robe.

V. POSLOVANJE ROBNIM REZERVAMA U SLUČAJU VANREDNE SITUACIJE, VANREDNOG ILI RATNOG STANJA

Član 37.

U slučaju vanredne situacije, vanrednog ili ratnog stanja, Direkcija nastavlja sa poslovanjem, na način i pod uslovima koje odredi Vlada.

Pravna lica koja proizvode, odnosno vrše poslove prometa roba koje su utvrđene u strukturi robnih rezervi, dužna su da u slučaju vanredne situacije, vanrednog ili ratnog stanja, proizvode, odnosno prodaju takve robe radi popune i obnavljanja robnih rezervi, na osnovu posebnog akta Vlade.

VI. NADZOR

Član 38.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine i poljoprivrede preko tržišnih i poljoprivrednih inspektora, kao i ministarstvo nadležno za poslove energetike i ministarstvo nadležno za poslove finansija, u skladu sa ovlašćenjima propisanim zakonom kojim se uređuje promet robe i usluga, odnosno drugi nadležni organi u skladu sa ovlašćenjima propisanim zakonom i propisima koji su doneti za sprovođenje tih zakona.

VII. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 39.

Novčanom kaznom od 1.500.000,00 do 3.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) ne poštuje uslove skladištenja obaveznih rezervi u skladu sa članom 20. tačka 3.) ovog zakona;
- 2) ne plati naknadu u skladu sa odredbom člana 22. ovog zakona;
- 3) ne omogući licu ovlašćenom od strane Ministarstva da vrši kontrolu količine i kvaliteta uskladištenih obaveznih rezervi, u skladu sa članom 23. ovog zakona;
- 4) ne omogući ovlašćenim predstavnicima međunarodnih tela pristup uskladištenim obaveznim rezervama, u skladu sa članom 30. ovog zakona;
- 5) ne poštuje obaveze iz ugovora o skladištenju obaveznih rezervi zaključenog sa Ministarstvom u skladu sa odredbama člana 27. ovog zakona;
- 6) ne dostavi Ministarstvu podatke potrebne za vođenje registra u skladu sa članom 28. ovog zakona;
- 7) ne obezbedi da rezerve nafte ili derivata nafte koje se u istom rezervoaru mešaju sa obaveznim rezervama, imaju isti tretman u pogledu izveštavanja i nadzora, shodno ovom zakonu, kao i obavezne rezerve, u skladu sa članom 24. stav 5. ovog zakona;
- 8) na zahtev ovlašćenog inspektora ne stavi na uvid isprave i svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na obavezne rezerve u skladu sa članom 30. stav 1. tačka 1) ovog zakona;
- 9) ne označe posebno i izdvoje rezervoare namenjene za obavezne rezerve u skladu sa članom 30. stav 1. tačka 2) ovog zakona;
- 10) nema u svakom trenutku na stanju uskladištenu količinu obaveznih rezervi odgovarajućeg kvaliteta u skladu sa članom 30. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 11) ne obezbede pristup uskladištenim obaveznim rezervama ovlašćenom inspektor, odnosno drugom licu ovlašćenom od Ministarstva u skladu sa članom 30. stav 1. tačka 4) ovog zakona;
- 12) ne preduzmu potrebne mere radi blagovremenog sprečavanja nastanka materijalne štete na robi koja čini obavezne rezerve u skladu sa članom 30. stav 2. ovog zakona.

Uz privredni prestup iz stava 1. ovog člana, pravnom licu izreći će se i zaštitna mera zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću – energetsom delatnošću u trajanju od šest meseci do tri godine.

Prekršaji

Član 40.

Novčanom kaznom od 100.000,00 do 200.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne plati naknadu u skladu sa odredbom člana 22. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 dinara.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 1. ovog člana, pravnom licu se izriče i zaštitna mera zabrana pravnom licu da vrši određene delatnosti – energetska delatnost u trajanju od šest meseci do godinu dana.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 3. ovog člana, preduzetniku se izriče i zaštitna mera zabrana vršenja određenih delatnosti – energetske delatnosti u trajanju od šest meseci do godinu dana.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim akata koji su predviđeni u čl. 15, 17, 19, 25, 28, 29. i 31. ovog zakona koji će biti doneti u roku od 10 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 22. ovog zakona biće donet najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja godišnjeg programa obaveznih rezervi.

Odredbe člana 22, člana 39. stav 1. tačka 2) i člana 40. ovog zakona primenjuju se do dana početka primene zakona kojim će se urediti oblast naknada.

Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim zakonom, primenjuju se podzakonska akta doneta na osnovu Zakona o robnim rezervama („Službeni glasnik RS”, broj 18/92).

Član 42.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o robnim rezervama („Službeni glasnik RS”, broj 18/92).

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.